

www.mevzuattakip.com.tr

Belediye Meclisindeki Partilerin Üye Sayısının Değişmesi Halinde Denetim Komisyonu Seçimi Yenilenir mi?

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYE MECLİSİNDEKİ PARTİLERİN ÜYE SAYISININ DEĞİŞMESİ HALİNDE DENETİM KOMİSYONU SEÇİMİ YENİLENİR Mİ?

Halil MEMİŞ

1. Giriş

Bilindiği üzere; il ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisi, her ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

Bu komisyon, çalışmasını kırkbeş işgünü içinde tamamlar ve buna ilişkin raporunu mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunar.

Denetim komisyonlarının seçiminde de, diğer ihtisas komisyonlarının seçimindeki usul ve esasların uygulanacağı ise Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinde hükme bağlanmıştır.

Ocak ayı toplantısında, oranlaması her bir siyasi parti grubu ve bağımsız üyelerin sayısına göre yapılarak ortaya çıkan rakamlara göre partilere düşen üye sayıları üzerinden seçimi yapılarak oluşan Denetim Komisyonu, komisyon seçimi yapıldıktan sonra meclisteki siyasi parti gruplarında istifa veya diğer nedenlerle oluşan yeni

duruma göre yenilenmeli midir? Veya böyle bir durumda nasıl bir işlem yapılmalıdır?

2. Komisyon Üyelerinin Belirlenmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25 inci maddesine göre denetim komisyonu, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Aynı düzenleme, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 22 nci maddesinde de yer almıştır.

Yönetmeliğin "Denetim komisyonunun oluşumu" başlıklı 22 nci maddesine göre; il ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, her yılın Ocak ayı toplantısında meclis, üyeleri arasından gizli oyla üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

Denetim komisyonu, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon üyesi seçiminde ihtisas komisyonlarına üye seçimindeki usul ve esaslar uygulanır.

Bu hükümlerden yola çıkarak, komisyon seçimi yapıldıktan sonra, parti gruplarına mensup meclis üyeleri, mensubu buldukları partiden istifa ederek bağımsız kalabilecekleri gibi, başka bir partiye de geçebileceklerdir. Böyle bir durumda, meclisteki denge değişeceğinden, oranlama yapılması halinde partilere veya bağımsızlara düşen sayıda değişmiş olacak mıdır?

3. Peki Meclisteki Partilerin Üye Sayısının Değişmesi Halinde Ne Yapılacaktır?

Yönetmeliğin 22 nci maddesinde yer alan "Komisyona üye seçiminde ihtisas komisyonlarına üye seçimindeki usul ve esaslar uygulanır." hükmü çerçevesinde, ihtisas komisyonlarına seçimlerin nasıl yapıldığına ve seçilenlerin hangi durumlarda üyeliklerinin düştüğüne ve yeniden seçim yapıldığına bakmak icab eder.

Yönetmeliğin "İhtisas komisyonlarının oluşumu" başlıklı 21 inci maddesinde yer alan, konumuza referans olabilecek hususları şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. Meclis, görev süresi bir yılı geçmemek üzere, nisbî çoğunlukla en az üç, en çok beş üyeden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Büyükşehir belediyelerinde bu komisyonlar en az beş en çok dokuz üyeden oluşturulur. Bu sayı Denetim komisyonu için şu şekildedir: "İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, her yılın Ocak ayı toplantısında meclis, üyeleri arasından gizli oyla üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur."

2. Komisyonlar, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur.

3. İhtisas komisyonlarına siyasi parti grupları aday gösterebileceği gibi, üyeler de o partiden aday olabilir.

4. Komisyon üyeliklerinde eksilme olduğu takdirde süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

5. Bağlı olduğu partiden istifa eden komisyon üyesinin komisyon üyeliği de sona erer. Süreyi tamamlamak üzere ilk toplantıda aynı partiden yeni üye seçimi yapılır.

Görülebileceği üzere, komisyon seçimi iki durumda yapılabilecektir. Bunlardan birisi komisyon üyeliklerinde herhangi bir nedenle eksilme olması, diğeri ise komisyona kontenjanından seçildiği partiden istifa edilmesi halidir.

Her iki durumda da, süreyi tamamlamak üzere seçim yapılır ve bu seçim ayrılan üyenin ilk partisinden olmak şartıyla yapılır.

Komisyon seçimi yapıldıktan sonra, belediye meclisindeki partilerin üye dengesinin değişmesi ve bunun oransal olarak komisyon üye dağılımını etkileyecek olması komisyon üyesi seçiminin tekrar yapılmasını gerektirmez. Öyle olacak olsaydı, komisyona seçildikten sonra partisinden istifa eden kişinin yerine, aynı partiden seçim yapılması öngörülmezdi. Zira, partisinden istifa eden komisyon üyesi ve/veya üyeleri de meclisteki üye dağılımını etkileyen bir sonuç doğurmaktadır.

Kısacası, denetim komisyonu seçiminden sonra sadece iki halde seçim yapılır:

1. Komisyon üyeliklerinde eksilme olması.
2. Komisyon üyesinin bağlı olduğu partiden istifa etmesi.

Bu iki durumda da, sadece boşalan üyelik için ve komisyona seçildikleri tarihteki (aynı) partiden veya bağımsızsa ilk seçildiğinde bağımsızlardan seçilmek kaydıyla seçim yapılabilir.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA